

ÚSTAVNÍ SOUD

JOŠTOVA 8, 660 83 BRNO

Vážený pan

...

ID DS:

V Brně dne 26. ledna 2022
Č. j.: SPR. ÚS 50/22-3 INF

Vážený pane ...,

Ústavnímu soudu byla dne 11. ledna 2022 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve které žádáte Ústavní soud o vyjádření, kdy bude rozhodnuto ve věci návrhu senátorů Parlamentu České republiky na zrušení části vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění pozdějších předpisů, a na zrušení vyhlášky č. 466/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem (dále jen „návrh senátorů na zrušení vyhlášky Ministerstva zdravotnictví“) a dále žádáte o informaci „*proč soud nevyužívá předběžných opatření*“.

K Vaší první otázce Vám sděluji, že o návrhu senátorů na zahájení řízení o zrušení vyhlášky Ministerstva zdravotnictví, který byl doručen Ústavnímu soudu dne 31. prosince 2021, rozhoduje Ústavní soud v souladu se zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZÚS“) a rozvrhem práce Ústavního soudu v plném složení, tzn. v plénu. Plénum Ústavního soudu je usnášeníschopné, je-li přítomno alespoň deset soudců a rozhoduje většinou hlasů. Zákonem o Ústavním soudu není stanovena žádná lhůta pro vydání rozhodnutí. Obvyklé rozmezí od doby podání návrhu Ústavnímu soudu do doby rozhodnutí ve věci se pohybuje podle složitosti případu zhruba od dvou měsíců do dvou let. Časové rozmezí vydání konkrétního rozhodnutí však nelze vzhledem k specifickým nárokům každého jednotlivého konkrétního návrhu a procesním úkonům účastníků řízení předjímat. Pro Vaši konkrétnější představu můžete prostřednictvím internetových stránek Ústavního soudu shlédnout statistické údaje týkající se délky řízení vedených u Ústavního soudu v sekci statistika (<https://www.usoud.cz/statistika>). Například v roce 2020 činila průměrná délka řízení před Ústavním soudem v plenárních věcech 193 dní. Informace o aktuálních rozhodnutích a připravovaných jednáních Ústavního soudu můžete sledovat také na internetových stránkách Ústavního soudu v záložce aktuálně, kde je veřejnost o vyhlášení jednotlivých nálezů s předstihem informována (<https://www.usoud.cz/aktualne>).

K Vaší druhé otázce Vám sděluji, že předběžné opatření lze vydat pouze v rámci řízení o ústavní stížnosti, popř. tzv. komunální stížnosti (§ 80 ZÚS). V zákoně o Ústavním soudu je pak ještě výslovně připuštěno předběžné opatření v řízení o návrhu prezidenta republiky na zrušení usnesení Poslanecké sněmovny a Senátu podle čl. 66

Ústavy: „*Ústavní soud může na návrh prezidenta republiky jako předběžné opatření pozastavit výkon pravomocí podle čl. 66 Ústavy a pozastavit vyhlášení podle čl. 52 Ústavy dosud nevyhlášených zákonů, ke kterým prezident republiky nemohl užít své právo podle čl. 50 odst. 1 Ústavy.*“ (§ 114 ZÚS).

V případě ústavní stížnosti směřující proti jinému zásahu orgánu veřejné moci, než je rozhodnutí, může Ústavní soud k odvrácení hrozící vážné škody nebo újmy, k zabránění hrozícímu násilnému zásahu nebo z jiného závažného veřejného zájmu uložit orgánu veřejné moci, aby v zásahu nepokračoval (§ 80 ZÚS). Jak uvádí komentář k § 80 ZÚS „*Podstatou předběžného opatření je uložení povinnosti orgánu veřejné moci, aby nepokračoval v zásahu do ústavně chráněných základních práv nebo svobod stěžovatele. Možnost vydat předběžné opatření je dána pouze v těch případech, kdy ústavní stížnost směřuje proti jinému zásahu orgánu veřejné moci než je rozhodnutí. Směřuje-li ústavní stížnost proti rozhodnutí, nemůže Ústavní soud rozhodovat o předběžném opatření, nýbrž o vyloučení odkladného účinku napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 79.*“ (ŠIMÍČEK, Vojtěch. § 80 [Předběžné opatření]. In: FILIP, Jan, HOLLÄNDER, Pavel, ŠIMÍČEK, Vojtěch. Zákon o Ústavním soudu. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 630.). Obsahem předběžného opatření je tedy uložení povinnosti orgánu veřejné moci v „nepokračování v zásahu“. Vydání předběžného opatření je na místě v případě konkrétního aktuálního reálného zásahu, nikoliv však v případě zásahu pouze očekávaného a obecného a Ústavní soud musí v každém konkrétním případě individuálně posoudit, zda je vydání předběžného opatření skutečně nutné k odvrácení hrozící vážné škody nebo újmy. Ústavní stížnost sama představuje subsidiární prostředek k ochraně ústavně zaručených základních práv a svobod a Ústavní soud ve své činnosti respektuje princip minimalizace zásahů do činnosti jiných orgánů veřejné moci, jak uvádí např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 672/2001 ze dne 5. března 2002: „*(...) Ve své judikatuře již Ústavní soud mnohokrát konstatoval, že není součástí obecné soudní soustavy, a proto mu nepřísluší právo zasahovat do jejich rozhodovací činnosti, a jejich rozhodovací činnost nahrazovat vlastními rozhodnutími, takové právo Ústavnímu soudu zák. č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nepropůjčuje. Ústavní soud má pouze právo vyhovět návrhu a napadené rozhodnutí zrušit nebo návrh zamítnout (jedná se tedy o orgán kasačního nikoli apelačního typu), případně orgánu veřejné moci zakázat, aby v porušování základního práva nebo svobody pokračoval. Pokud se navrhovatel domáhá vydání jiného rozhodnutí ve věci, je Ústavní soud nucen takový návrh odmítnout, neboť k projednání takového návrhu není Ústavní soud příslušný.*“ Vydání předběžného opatření připouští zákon o Ústavním soudu pouze ve spojení s ústavní stížností, směřující proti jinému zásahu orgánu veřejné moci, než je rozhodnutí v případě, že je individuálním aktem aplikace práva porušeno základní právo nebo svoboda stěžovatele. Ústavní stížnost proto musí směřovat proti individuálnímu aktu aplikace práva a nikoli proti normativnímu právnímu aktu (právnímu předpisu) samotnému. Návrh na vydání předběžného opatření má pak ve vztahu k ústavní stížnosti akcesorický charakter a je neoddelitelně spojen s dříve či souběžně podanou ústavní stížností směřující proti jinému zásahu orgánu veřejné moci. Bez přímé souvislosti s podanou ústavní stížností je tedy návrh na vydání předběžného opatření nepřipustný.

Pokud Ústavní soud shledá, že jsou v konkrétním posuzovaném případě splněny podmínky pro vydání předběžného opatření, návrhu vyhoví. V minulosti tak například Ústavní soud usnesením sp. zn. IV. ÚS 314/97 ze dne 17. října 1997 nařídil předběžné opatření, jímž bylo Okresnímu soudu Praha-východ zakázáno činit opatření směřující k výkonu trestu odnětí svobody uloženého stěžovateli rozsudkem Okresního soudu Praha-východ ze dne 21. 3. 1991 sp. zn. 2 T 79/90 ve spojení s rozsudkem Krajského

soudu v Praze ze dne 27. 6. 1991 sp. zn. 6 To 135/91. Jako další příklad lze uvést usnesení Ústavního soudu č. j. II. ÚS 227/97-10, kterým bylo vyhověním návrhu na vydání předběžného opatření uloženo správě Vazební věznice Pankrác, Praha 4, aby až do rozhodnutí Ústavního soudu ve věci ústavní stížnosti navrhovatele, vedené pod sp. zn. II. ÚS 227/97, nepokračovala v podávání stravy, jejíž požívání je v rozporu s praktikami náboženské víry, ke které se navrhovatel hlásí.

Závěrem shrnuji, že k nařízení předběžného opatření přistupuje Ústavní soud při naplnění zákonných podmínek v náležitě odůvodněných případech. V souladu s respektováním výše uvedeného principu minimalizace zásahu Ústavního soudu do činnosti jiných orgánů veřejné moci se však jedná o velmi specifickou a ojedinělou skupinu případů.

Tímto považuji Vaši žádost za vyřízenou.

JUDr. Vlastimil Göttinger, Ph.D.
generální sekretář Ústavního soudu